

Bijlage 10.9 Dagrapporten Kluisbergen- Berchemstraat – 2018C121

Dagrapport Kluisbergen-Berchemstraat – 2018C121 (woensdag 28 maart 2018)

Werkzaamheden en interpretaties:

Er is begonnen met de aanleg van de werkput aan de zuidelijke randzone van de kringgreppel (WP1). Eerst is de bovengrond verwijderd. Het ontstane vlak is systematisch nagelopen met de metaaldetector. Er is een loden kogel aangetroffen in een restant van een ploegvoor. In de top van de Bw-horizont zijn ook enkele aardewerk scherven van middeleeuws aardewerk aangetroffen (steengoed, grijsgedraaid aardewerk).

Het archeologisch vlak situeert zich redelijk diep (± 80 cm onder het maaiveld). Er zijn slechts een drietal sporen waargenomen. Het gaat om twee kuilen (S1001 en S1002) en een natuurlijk spoor (S1003). In S1002 is ook een loden kogel aangetroffen.

De bovengrond van werkput 2 is ook verwijderd en gedeeltelijk nagelopen met de metaaldetector. Ook de bovengrond van het resterend deel van het onderzoeksgebied is nagelopen met de metaaldetector.

Strategische en praktische keuzes:

Besloten is om eerst de randzones rondom de kringgreppel op te graven. Dit is het meest praktisch qua grondverzet.

Conclusies consultatie specialisten:

/

Externe condities:

Weer: 7°C, na 11.00 u veel regen

Personeel:

Ron Bakx (veldwerkleider, notulist), Stefanie Sadones (archeoloog), Jorne (kraanmachinist Pascal Vermeersch bvba)

Specialisten:

/

Dagrapport Kluisbergen-Berchemstraat – 2018C121 (donderdag 29 maart 2018)

Werkzaamheden en interpretaties:

Er is begonnen met de aanleg van de werkput aan de noordelijke randzone van de kringgreppel (WP2). Aansluitend is de oostelijke randzone aangelegd (ook geadministreerd als WP2). De putten hebben een breedte van ongeveer 10 m. Er zijn slechts weinig sporen aangetroffen. Het merendeel is van natuurlijke aard.

Strategische en praktische keuzes:

In de noordelijke randzone was een wat bruinere zone aanwezig. Hier is een tweede vlak aangelegd ter controle. In dit vlak zijn een tweetal kuilen waargenomen. Er is echter geen vondstmateriaal in de sporen aangetroffen.

Conclusies consultatie specialisten:

/

Externe condities:

Weer: 11°C, zonnig, af en toe bewolkt.

Personeel:

Ron Bakx (veldwerkleider, notulist), Stefanie Sadones, Adonis Wardeh, Sara Jacquemeijns (archeologen), Jorne (kraanmachinist Pascal Vermeersch bvba)

Specialisten:

/

Dagrapport Kluisbergen-Berchemstraat – 2018C121 (dinsdag 3 april 2018)

Werkzaamheden en interpretaties:

Er is begonnen met het afgraven van de bovengrond aan de zuidzijde van de profiellijn (centrale as door de kringgreppel) (WP3). Na de eerste meters vlak aangelegd te hebben, is er een referentieprofiel gezet met de kraan (tot ongeveer 80 cm onder het archeologisch vlak). Het profiel is beschreven en bemonsterd door Nick.

De kringgreppel is in bepaalde zones niet heel duidelijk zichtbaar. De kleur van de greppelvulling doet een datering vermoeden in de metaaltijden of het einde van de steentijd. Centraal binnen de kringgreppel is een tweede profiel gezet. Besloten is om dit profiel ook te bemonsteren voor micromorfologisch onderzoek. Er is begonnen met de aanleg van een profiel ter hoogte van de kringgreppel (handmatig). Tijdens het zetten van het profiel is er een stuk vuursteen gevonden (kling). Morgenvroeg worden er in dit profiel een aantal OSL-monsters geslagen.

Net buiten de kringgreppel is er op een hoger niveau een graf aangetroffen (houtschoolconcentratie met enkele verbrande bot spikkels) (S3006). Een ander mogelijk graf betreft spoor 3004.

Tijdens de vlakaanleg is er een kleine concentratie verbrande botresten (N:3) aangetroffen. Twee stukken zijn gevonden na het extra opschaven van de grond. Er zit mogelijk een fragment van een schedel tussen. Deze resten zijn op het einde van de werkdag te drogen gelegd in de wasruimte.

Tijdens de metaaldetectie is er weer een loden kogel aangetroffen (te relateren aan slag om Oudenaarde??). Verder zijn er nog wat vondsten aangetroffen, die te relateren zijn aan WOI (granaatscherf en 2 kogelpunten (1 is door Stefanie met het blote oog gevonden in het noordelijk deel van het plangebied).

Zie https://www.nieuwsblad.be/cnt/dmf20140130_00955081 voor een interessant artikel over Duitse loopgraven op de Koppenberg en Hotond (einde WOI).

Strategische en praktische keuzes:

Besloten is om de hoeken van de werkput te gebruiken voor de stockage van grond. Anders zou er veel meer stortverzet moeten plaatsvinden. De hoeken worden op het einde opgegraven.

Conclusies consultatie specialisten:

/

Externe condities:

Weer: 10 tot 17 °C, rond 15.45 een kleine regenbui, bewolkt met zonnige periodes

Personeel:

Ron Bakx (veldwerkleider, notulist), Stefanie Sadones, Adonis Wardeh, Sara Jacquemeijns (archeologen), Nick Krekelbergh (vanaf 10.30 u) (bodembondige), Dries (kraanmachinist Pascal Vermeersch bvba)

Specialisten:

/

Dagrapport Kluisbergen-Berchemstraat – 2018C121 (woensdag 4 april 2018)

Werkzaamheden en interpretaties:

Het brandrestengraf, dat in het vooronderzoek werd aangetroffen, is in het vlak (plaatselijk aangelegd in de Bw-horizont) zeer vaag. Het gaat eerder om een concentratie aan mollengangen met veel houtskool. De aardewerken bijgiften zijn wel duidelijk zichtbaar. In de coupe is er wel een duidelijke houtskoolband zichtbaar.

S3006 is schoongemaakt en getekend (schaal 1:10). Het gaat hier om een houtskoolrijk spoor met een ovale/ronde vorm. Er zijn veel mollengangen aanwezig. Morgen wordt dit graf gecoupeerd.

Verder zetten van profiel 3 (tevens coupe A op de kringgreppel). Nick heeft het profiel bemonsterd (2 OSL stalen en een bak voor micromorfologische onderzoek). Het micromorfologisch monster is genomen om de grijze laag op de top van de kringgreppel te onderzoeken. De interpretatie van deze laag is nog niet geheel duidelijk (overblijfsel van een cultuurlaag?). In het profiel is ook een grote dierengang zichtbaar (van das?)

Strategische en praktische keuzes:

De dag begonnen met het vrijleggen van het in het vooronderzoek aangetroffen brandrestengraf. Zo kan het graf deze dag volledig gedocumenteerd worden, zodat de potjes niet in het veld hoeven te blijven liggen (om roof/vandalisme te voorkomen).

Nadat de kraan de bouwvoor heeft verwijderd is begonnen met de vlakaanleg. Gestopt om 15.30 met vlakaanleg door hevige regenval.

Conclusies consultatie specialisten:

/

Externe condities:

Weer: 10 tot 17 °C, verschillende regenbuien, af en toe zon

Personeel:

Ron Bakx (Veldwerkleider, notulist), Stefanie Sadones, Adonis Wardeh , Sara Jacquemeijns, Nick Krekelbergh (van 9.00 tot 10.30 u), Dries (kraanmachinist Pascal Vermeersch bvba)

Specialisten:

/

Dagrapport Kluisbergen-Berchemstraat – 2018C121 (donderdag 5 april 2018)

Werkzaamheden en interpretaties:

Verder gegaan met aanleg van noordelijk deel van werkput 3. Er zijn enkele losse vondsten aangetroffen in de Bw-horizont (kleine scherven handgevormd aardewerk en een vuursteen).

Stefanie en Sara hebben graf S3006 gedocumenteerd. Het gaat om een ondiep spoor met zeer veel biotubatie. Er is wel redelijk wat verbrand bot aanwezig. Het graf situeert zich net buiten de kringgreppel.

De kringgreppel is veel breder in het oostelijk deel en de oostelijke helft is duidelijk grijzer van kleur. Uit deze grijze laag zijn waarschijnlijk de meeste scherven, die zijn aangetroffen tijdens de vlakaanleg, afkomstig.

Tijdens het zetten van coupe B op de kringgreppel wordt duidelijk dat de grijze laag een tweede fase is van de kringgreppel (hergraving). Deze laag is in profiel 3/coupe A geïnterpreteerd als mogelijk oude cultuurlaag. De hergraving is redelijk ondiep en wat verschoven richting het oosten (door westenwind). Mogelijk heeft de hergraving plaatsgevonden in de Romeinse periode (de aardewerkvondsten gaan belangrijk zijn).

Er zijn sporen van een dassenburcht aangetroffen.

Er is begonnen met het machinaal afwerken van de kringgreppel. Elk niveau wordt nagelopen met de metaaldetector. Er zijn slechts enkele vondsten aangetroffen uit de hergraving (laag 1) en geen vondsten uit de diepere niveaus.

Strategische en praktische keuzes:

S3004 is behandeld als graf, wegens het vermoeden dat het mogelijk een graf betreft. Bij het couperen is er een spikkel verbrand bot waargenomen. In het spoor is ook redelijk veel houtskool aanwezig. Het gaat zeer waarschijnlijk om een graf. Waarschijnlijk ouder dan de Romeinse periode (late ijzertijd??)

Door de verschillende regenbuien van de afgelopen dagen en de kleine regenbuien van vandaag is het vlak aardig om zeep. Besloten wordt om alleen de kringgreppel op te schaven en opnieuw in te krassen (alles wordt opnieuw ingemeten). Na het opschaven zijn een aantal overzichtfoto's genomen vanuit twee richtingen.

De begrenzing van de kringgreppel in het archeologisch vlak is nogal vaag. De begrenzingslijnen worden regelmatig aangepast op basis van de coupes. Er is een tweede niveau opgemeten tijdens het afwerken van de greppels (ongeveer het niveau van het vlak tijdens het proefsleuvenonderzoek).

Conclusies consultatie specialisten:

/

Externe condities:

Weer: 6 tot 10°C, verschillende kleine regenbuien in de ochtend, bewolkt, na 15.30 zonnig.

Personeel:

Ron Bakx (Veldwerkleider, notulist), Stefanie Sadones, Adonis Wardeh, Sara Jacquemeijns, Camille Krug (archeologen), Dries (kraanmachinist Pascal Vermeersch bvba)

Specialisten: /

Dagrapport Kluisbergen-Berchemstraat – 2018C121 (vrijdag 6 april 2018)

Werkzaamheden en interpretaties:

Verder gegaan met het couperen van de kringgreppel (om de ongeveer 7 m is een coupe gezet). Bij het couperen bleek dat niet alle inkrassingen in het vlak juist waren. Er zijn een aantal lijnen opnieuw ingemeten.

Centraal binnen de kringgreppel is een controlevlak aangelegd. Er zijn geen sporen aangetroffen. Wel werden enkele natuurlijke sporen wat duidelijker; deze zijn ingemeten.

Bij het afwerken van de kringgreppel (tussen coupe I en A) werd de dassenburcht goed zichtbaar. Er zijn een aantal duidelijke gangen ingemeten.

Er zijn weer vrijwel geen vondsten aangetroffen tijdens het afwerken van de kringgreppel. Wel is er een stuk vuursteen aangetroffen op een diep niveau (deze is ingemeten als puntvondst).

De laatste delen van WP3 (waar de stort op lag) zijn aangelegd. Bij de ZW hoek moest dit in twee keer gebeuren. Er werden geen sporen aangetroffen.

De opgraving kon vandaag afgerond worden. Er moet alleen nog een deel gedicht worden.

Strategische en praktische keuzes:

Om de hergraving beter te documenteren is besloten om een extra coupe te zetten tussen coupe I en coupe A (profiel 3).

Bij het verdiepen is besloten om ter hoogte van het vlak van het proefsleuvenonderzoek de greppel nogmaals in te meten. Deze lijn wordt op de ASK als stippellijn getekend.

Conclusies consultatie specialisten:

/

Externe condities:

Weer: 6 tot 18°C, onbewolkt, zonnig.

Personeel:

Ron Bakx (Veldwerkleider, notulist), Stefanie Sadones, Adonis Wardeh, Sara Jacquemeijns (archeologen), Dries (kraanmachinist Pascal Vermeersch bvba)

Specialisten:

/